

KULTUR

## SVERIGERESAN

Mustafa Panshiri är polisen som sa upp sig och nu reser landet runt och föreläser om integration.

TEXT TOMMY JEPSSON FOTO EMIL FAGANDER

**1997, NÄR MUSTAFA** Panshiri var 11 år, kom han till ett märkligt land. Folk drack mjölk till maten!

21 år senare har han vant sig. Vid landet. Inte mjölk till maten.

Han valde att bli polis. Han hade en dragning till lag och ordning. Han ville också bli den förste svenske polisen som kom från Afghanistan. Det blev han. Han blev också den förste svenske polisen från Afghanistan som sa upp sig från kåren för att följa en annan röst.

I dag åker han runt i Sverige och föreläser om integration. På två år har han varit i 194 kommuner för att tala om Sverige. Målet är att besöka alla 290.

»**MAN KAN INTE** överlämna allt till staten. Därför bestämde jag mig för att träffa nyanlända. Det är ju inget som staten bestämt att jag ska göra.«

Integration är ett komplicerat ämne där åsikter, teorier, förhoppningar och motstridiga fakta utgör en grumlig soppa.

»Hur mycket ansvar vilar på de som kommer hit? Och hur mycket vilar på civilsamhället? En sak som är viktig är att de som kommer får kontakt med majoritetskulturen. I de utsatta områdena samlas i dag många kulturer. Bara en saknas: Den

svenska majoritetskulturen. Då blir det svårt«, säger Mustafa.

Själv hade han inga problem att omfamna det nya landet:

»Det var mycket som var nytt men jag var nyfiken.«

Det har gått två år sedan han tog tjänstledigt för att åka runt och förklara för »ensamkommande« unga män från Afghanistan hur saker fungerar i Sverige. Han förmedlar insikter om kultur, lag och vad som förväntas av dem.

»Det stora integrationsproblemet i Sverige består i att vi tagit emot väldigt många människor från en kollektivistisk kultur. I Sverige är synen på individen extrem. Vi är självförverkligande. Vi gör vad vi vill av livet, oberoende av vad släkt och vänner tycker. Afghanistan är raka motsatsen – ett kollektivistiskt samhälle.«

Svenskarna är präglade av 200 år av fred men också av att vi förväntar oss att staten tar ansvar för sina medborgare.

»I Afghanistan kan staten vara

frånvarande och tilliten till den är inte stor. Därför skapas en kollektivistisk kultur där man tar hand om varandra.«

Sina erfarenheter som föreläsare har han samlat i en bok som han skrev med Jens Ganman, *Det lilla landet som kunde*. Mustafa säger att han önskar att Sverige kunde fungera som ett företag. Företag är ofta bättre på att integrera invandrare än andra delar av samhället.

»Det blir produktivt och kreativt. I ett företag finns gemensamma regler och referenser. Alla strävar mot samma mål och med en gemensam företagskultur.«

Ändå kan det gå snett:

»I boken skriver vi om de låga förväntningarnas rasism. Att vi har olika förväntningar på grupper av olika religion, kultur, etnicitet ... Det är ett hinder för processen. Det företag kan göra är att ha samma förväntningar på alla oavsett vad personen har för bakgrund.«

Internationella fotbollslag är exempel på hur människor från olika kulturer lyckas tillsammans:

»Barcelona och Manchester United har spelare från världens alla hörn. Det fungerar eftersom alla vet vad offside är och alla vet hur man kastar inkast. Alla strävar efter att vinna matcher. Det saknas i svensk integrationspolitik.« ©

»I de utsatta områdena samlas i dag många kulturer. Bara en saknas: Den svenska majoritetskulturen.«

### MUSTAFA PANSHIRI

**Motto:** Just do it. Snott från Nike.

**Dold talang:** Duktig på fotbollsspelet Fifa. Enligt mig själv då.

**Prisad:** Utsedd till Årets folkbildare 2017 av Studieförbundet Vuxenskolan.

**Aktuell:** Med boken *Det lilla landet som kunde*, skriven tillsammans med Jens Ganman.

**Om polisjobbet:** Den dörren är inte stängd. Jag ser mig själv gå tillbaka till polisyrket i framtiden. Jag har hört att det saknas poliser ...

Sverigepusslet ... Ibland är det inte lätt att förstå sig på det här landet. Bit för bit bygger Mustafa förståelse bland nyanlända.

